

Cihadın Gayesi

Cihadda esas maksat **îlâ-yı kelimetullah**, yani tevhid hakikatini bütün kalplere hakim kılmaktır. Bu ise ilim ve hüccet yoluyla akli ikna, nefsi ilzam, kalbi tatmin, ruhu tenvir ederek insanları hidayete sevk etmekle olur. Buna karşı çıkan haricî düşmanlara ve ehl-i küfre ise kuvvetle mukabele edilir.

Evet, İslâm dininde haricî düşmanlara karşı cihad büyük bir ibadettir. Diğer ibadetler gibi cihad da ancak Allah rızası için yapılır. Nitekim Peygamber Efendimiz (ASM)

“Ganimet elde etmek, şan ve şeref kazanmak, mevki ve makam elde etmek için yapılan savaşın cihad olmadığını”[1](#)

buyururlar. Demek ki, nefsin arzu ettiği işgal, yağma, intikam, ırkçılık gibi maksatlarla yapılan savaşlar cihad değildir.

“Asabiyete davet eden bizden değil. Asabiyet için çarpışan bizden değil. Asabiyet için ölen de, öldüren de bizden değildir.”

“İnananlar Allah Tealâ yolunda savaşır, inkâr edenler ise tağut yolunda savaşır...” (Nisa, 4/76)

ayet-i kerimesi bu hakikati açıkça ifade buyurmaktadır.

Gerek Kur'an-ı Kerim'den gerekse hadis-i şeriflerden anlaşıldığı gibi İslâm'da cihad iki esasa bina edilmiştir. Biri îlâ-yı kelimetullah, diğeri de buna mani isteyen haricî düşmanların tecavüzlerini def etmektir.

Elmalılı Hamdi Efendi, tefsirinde bu manayı şöyle ifade buyurur.

“İslâm'da gaye-i harp intikam, katil, tebdil-i dine icbar değil, hasmı mağlup etmek ve kuvve-i cebriyesini alıp dininde serbest olarak hükm-ü Hakk'ta tutmaktır ki îlâ-yı kelimetullah bundadır.” [2](#)

Cihadın bir diğerk gayesi de müslümanların vatanlarını, can ve mallarını, iffet ve namuslarını düşman taarruzundan muhafazadır. Bu da fiilen taarruza geçen veya taarruz hazırlığı içinde bulunan düşmana karşı yapılır.

“Sizinle savaşımlarla Allah yolunda siz de savaşın; ama haddi aşmayın. Çünkü Allah haddi aşanları sevmez.” (Bakara, 2/190)

Âyet-i kerimede geçen **“sizinle savaşımlarla”** ifadesi, İslâm’da tecavüzün olmadığı, **“haddi aşmayın”** emri ise İslâm dininin harbde bile zulümden men ve adaleti emrettiğini ders veriyor.

*Düşmanın cebir ve ikrahını kırmak üzere başlatılan **cihad**, muzafferiyetle neticelendiğinde, o memleketin halkı İslâm’a girme veya cizye verme yollarından birini kabul etmekte serbest bırakılır. Cizyeyi kabul edenler malları ve canları himaye altında olarak kendi dinlerini dilediği gibi yaşar, ibadetlerini istedikleri gibi yerine getirirler. Bu sayede halkın üzerinden cebir ve tahakkümün kalkmasıyla İslâm’ın tebliğine ve kabulüne müsait bir zemin hazırlanmış olur.*

Asr-ı Saadet bunun en parlak bir tablosudur. Zira o asırda yapılan cihadlarla müşriklerin cebir ve zulümleri bertaraf edilmiş, sulhun temini ile insanlar arasında muhabbet tesis edilmiştir.

Cihadın gayelerini şöyle sıralayabiliriz:

- 1. İlim yoluyla akıllı ikna, nefsi ilzam, kalbi tatmin, ruhu tenvir ederek, tevhid sancağını her gönülde dalgalandırmak ve böylece insanlık âlemini küfürden, şirkten ve dalâletten kurtarmak.*
- 2. Düşmanların zulümlerine, tecavüzlerine set çekerek, vatan ve memleketi düşman istilâsından muhafaza, Müslümanların can ve mallarını, iffet ve namuslarını taarruzdan himaye, mabedlerini ve camilerini tahripden vikaye etmek.*
- 3. İrşat ve tebliğin önüne çıkan engelleri def edip, İslâm’a daveti emniyet altına almak, İslâm’ı kabule hazır olan insanlara yapılan zulümlere, tazyiklere, işkencelere mani olmak ve onlar üzerindeki bu zorlamayı kaldırarak hakkın kabulüne zemin hazırlamak.*
- 4. Müslümanlar arasına sokulmak istenen fitne ve fesadı def ederek, onları dinin saf ve nezih olan aslına irca etmek.*

5. Millet fertlerini bölüp parçalamaya ve aralarına düşmanlık ve kin sokmaya dönük anarşi ve terör faaliyetlerine karşı her türlü tedbiri almak, memlekette sulh ve sükûnu temin etmek.

6. Haricî düşmanlara karşı yeterince kuvvet hazırlayarak, onları tecavüzden vazgeçirmekle sulhu temin etmek...

Dipnotlar

[1](#)Nevevi, Riyaz-üs Salihin, cilt.sh.8 No:9

[2](#)Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, cilt 2, sh.264.